

Department of
Education

Kwa wazazi wa watoto wenye
umri wa miaka 8 hadi 12

Never STOP READING!

Mawazo jinsi ya kusoma kwa sauti na watoto wako

Kama mzazi, unaweza kuwasaidia watoto wako kuendeleza na kudumisha upendo wa kusoma - na hiyo huwasaidia kuendeleza upendo wa kujifunza.

Unaposoma nyumbani kwa sauti na watoto wako, uzoefu unatengeneza kumbukumbu na hisia kwao ya umiliki na kuwa salama. Pia husaidia watoto wako kujifunza mambo mapya, kufikiri juu ya mawazo ya wengine, na kuuliza kuhusu ulimwengu unaowazunguka.

Kusoma ni kwa ajili ya raha pamoja na kujifunza. Hapa kuna baadhi ya mawazo ya kuwasaidia watoto wako kuona kusoma kama kitu cha kuvutia na kinachofurahiwa kufanya.

- Zungumza na mtoto wako kuhusu kile unachotaka kusoma kabla ya kuanza. Kwa mfano, ikiwa hadithi imefanywa katika nchi nyingine, jadili juu ya kitu unachokijua kuhusu nchi hiyo kama vile chakula au jengo maalumu au kile ambacho watu huvaa. Unaweza pia kuzungumza juu ya maswali uliyo nayo.
- Waulize mtoto wako kutabiri kile wanachofikiri kitatokea na kwa nini wanafikiria hivo. Wanaweza kupata mawazo kutoka kwa kichwa cha kitabu, ukurasa wa kifuniko, kutoka picha na michoro, na kutoka kwenye matukio kama yanavyofunuliwa katika hadithi.

Kabla ya kuanza kusoma

- Jiweke vizuri, bila kuwa na wasiwasi na usiharakishe. Kaa chini vizuri kweli ili kufurahia uzoefu!
- Unaposoma kitabu kinachojulikana, waulize mtoto wako ikiwa wanaweza kukumbuka kilichotokea wakati wa kusoma kitabu hiki, na jaribu kusikiliza kuhusu wahusika na matukio maalum.
- Unaposoma kitabu kipya, kipitie kwanza kabla yake ili uweze kujua maneno, dhana na hali ambazo unaweza kuzungumzia.

Wakati unasoma

- Soma kwa sauti kwa kasi ambayo inampa mtoto wako muda wa kujenga picha katika mawazo yao juu ya kile wanachokisikia. Mawazo ni njia yenye nguvu ya kujifunza.
- Ikiwa kitabu kina maelezo, mpe mtoto wako muda wa kuyaangalia. Hii inaweza kuwa wakati wa kupanua msamiati wao kwa kujifunza maneno mapya. Kwa mfano, 'Daudi anaonekana 'akiwa na wasiwasi' kwenye picha, je nikweli? 'Hofu' ni kuwa na wasiwasi juu ya kitu ambacho kinaweza kutokea.' Unaweza pia kuzungumza juu ya maneno ya maana sawa na

Watoto wamezaliwa tayari kujifunza na, tangu kuzaliwa, hufaidika sana kutokana na kuzingirwa kwa mzazi kupitia kutiwa joto wakati wakishirikiana sauti, mifumo ya lugha na picha za kitabu cha hadithi kwenye kichwa wanachokipenda. Hata baada ya watoto kuwa wanaweza kujisomea wenyewe wanaendelea kufaidika na (na kufurahia) kugawana vitabu na wazazi wao. Kwa hiyo usiache kuwasoma.

Never STOP READING!

wasiwasi- kwa mfano, wasiwasi, hofu, kuogopa ...

- Katika vitabu vya hadithi za uongo, habari mara nyingi zinawasilishwa kwa maneno na picha. Simama kwenye mchoro, ramani, mistali na picha - na mtie moyo mtoto wako kuzungumza juu ya kile anachoweza kujifunza kutoka kwavyo.
- Pale hadithi inaporuhusu, acha na badilishana maoni na mawazo. Kwa mfano 'Nashangaa jinsi <mhusika kuu> anajisikia kuhusu hilo?'
- Watoto hupenda kusikia hadithi za kibinafsi hivyo shiriki hadithi zako kama unaweza wakati wa kusoma. Kwa mfano, 'Hiyo ilitokea mara moja na ....'
- Mpe mtoto wako fursa ya kujibu na kuuliza maswali kuhusu kitabu.
- Ikiwa husomi hadithi nzima katika kikao kimoja, ishia sehemu ya hadithi ambayo ni ya kusisimua au ya ajabu sana ili mtoto wako aweze kusubiri ili kujua nini kinachotokea baadaye.
- Himiza mtoto wako kuchukua nafasi ya kusoma baadhi ya kitabu lakini usisisitize.
- Furahia na sauti yako. Sema kwa sauti ya kutisha wakati tabia ni ya panya na sauti kubwa ikiwa tabia inakasirisha. Fanya athari za sauti kama 'buzz' na 'boom' ili kuleta hadithi hai. Katika sehemu za kusikitisha zungumza kwa sauti ndogo, ya chini; na kwa ajili ya sehemu zenye furaha, jadiliana kwa sauti ya haraka, ya msisimko zaidi.

Wakati ukimaliza kusoma

- Ongea na mtoto wako kuhusu kile ulichosoma. Kwa mfano 'Hadithi hii ilifanya ufikirie nini?' Ikiwa haikuwa ya uwongo, 'Niambie kitu kipya ambacho umejifunza.'
- Ongea kuhusu ukweli au matukio kutoka kwenye kitabu pamoja na wahusika, picha na maana. 'Niliona ...', 'Nilipenda ... (au 'Sikupenda ...') ... 'na 'Ninashangaa kama ...' Muulize mtoto wako kile walichokiona, kilichopendekezwa, walichopenda / hawakupendi na kujiuliza.
- Eleza mtoto wako kutoa maoni yake mwenyewe na kusema kitu gani wanafikiria.
- Waulize maswali mtoto wako ili ayafikirie na kuzungumza. Tumia maswali ya kumalizika wazi badala ya maswali wanaohitaji ndiyo ndiyo au jibu lolote. Kwa mfano 'Kwa nini unadhani mhusika huyu anaweza kuwa rafiki mzuri?' Au 'Ungefanya nini katika hali hiyo?' Au 'Je, unajua nini kuhusu vyura?'
- Shirikisha matukio kutoka kwa hadithi kwa mambo ambayo mtoto wako anajua au amejifunza.
- Mhimize mtoto wako tena kuwaambia hadithi au kuchora picha - au hata kuchukua sehemu za hadithi.
- Zungumumza kuhusu hiyo hadithi wakati mwingine, kwa majadiliano ya jumla.

Usiacha Kusoma! Himiza familia kusoma kwa sauti hata wakati watoto wao wanaweza kusoma wao wenyewe.

Utafiti unaonyesha kwamba kusoma kwa sauti kunaboresha ujuzi wa watoto na msamiati, pamoja na kuandika na ufahamu wao. Kwa kusikiliza watoto wao wakisoma kwa sauti, familia zinasaidia watoto wao kujifunza, na kuongeza imani yao na hisia za usalama.

Kusoma pia, na watoto, pia kuna faida za kijamii na kihisia - kukuza hali nzuri na hisia za ustawi.

Maneno 'kitabu' na 'hadithi' hutumiwa kwa kawaida kutaja kile unachosoma na kile kinachohusika. Unaweza kusoma kwa sauti na watoto wako popote - nyumbani na nje na popote - na kutumia vitu mbalimbali ikiwa ni pamoja na vitabu, vipeperushi, sauti za wimbo na vitabu vya kupikia.